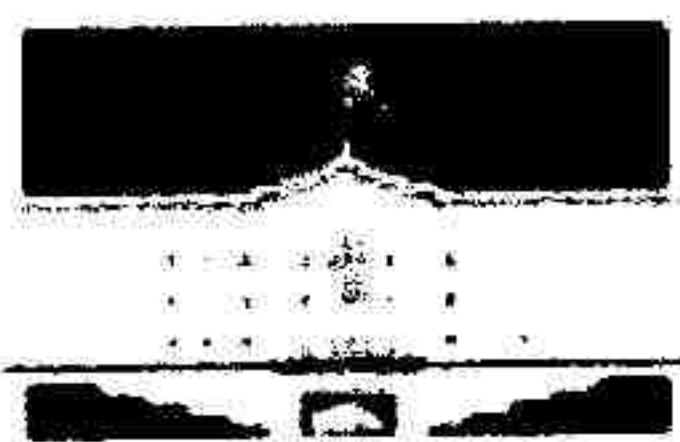




ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΣΑΒΒΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ
Βουλευτής Β' Θεσσαλονίκης – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΝΑΦΟΡΑ

4237

14 ΜΑΙ. 2013

Προς τους κ. κ.
Υπουργούς:

1. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
κ. Αθανάσιο Τσαυτάρη
2. Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας,
Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων
Γενική Γραμματεία Εμπορίου
Υφυπουργό κ. Σκορδά Αθανάσιο

Θέμα: Γεωργικά Εφόδια

Σε συνέχεια σχετικής ερώτησης μου με αριθμό πρωτοκόλλου 8332/12-3-2013 και της αντίστοιχης απάντησης που έλαβα, με αριθμό πρωτοκόλλου Β13-137/3-4-2013, επανέρχομαι και καταθέτω συνημμένα δημοσίευμα στις 3-5-2013 σε γνωστό ιστότοπο (<http://taxalia.blogspot.com>) με τίτλο «Γεωργικά εφόδια: Ελάχιστες πολυεθνικές ελέγχουν την παγκόσμια αγορά και φυσικά την Ελληνική, επιβάλλοντας ανεξέλεγκτες τιμές». Παρακαλώ τους αρμόδιους κ. κ. Υπουργούς να καταθέσουν τις απόψεις τους επί του θέματος.

Πέμπτη , 9^η Μαΐου 2013

Ο Αναφέρων Βουλευτής

Σάββας Ι. Αναστασιάδης

Γεωργικά εφόδια: Ελάχιστες πολυεθνικές ελέγχουν την παγκόσμια αγορά και φυσικά την Ελληνική, επιβάλλοντας ανεξέλεγκτες τιμές!

Μετά το μεγάλο φαγοπότι μιας χούφτας πολυεθνικών που καταδικάστηκαν στο παρελθόν για «εναρμονισμένες πρακτικές» (καρτέλ) στον τομέα καθημερινών, καταναλωτικών προϊόντων, κάποιες άλλες πολυεθνικές, μετρημένες στα δάχτυλα των χεριών μας, μοσχοπουλάνε **φυτοπροστατευτικά προϊόντα** (κοινώς φυτοφάρμακα) επιβάλλοντας και στην ελληνική αγορά ένα ασφυκτικό «ολιγοπώλιο» το οποίο καθορίζει, όχι μόνο τις τιμές που επιθυμεί στα διάφορα προϊόντα αλλά και τους κανόνες της αγοράς!!!

Ας πάρουμε όμως τα πράγματα με την σειρά: Η αγορά των φυτοπροστατευτικών προϊόντων βρίσκεται, από τις 14 Ιουνίου 2011, μέσα σε ένα νέο Ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο που καθορίζεται (κατά την γνώμη μας) από την πανίσχυρη «επιρροή» ελάχιστων πολυεθνικών εταιριών κατά τέτοιο τρόπο ώστε να είναι «προσαρμοσμένο» στις ανάγκες τους (Κανονισμός 1107/2009). Αμέσως μετά το τέλος του δεύτερου παγκοσμίου πολέμου η βιομηχανία των συνθετικών αγροχημικών, φυσικά και των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, άρχισε να διαμορφώνεται σταδιακά με όρους που μοιάζουν σημαντικά με τα προϊόντα της φαρμακευτικής βιομηχανίας, δηλαδή τα φάρμακα. Από την δεκαετία του 1980 στην παγκόσμια αγορά διαμορφώθηκαν δύο βασικές κατηγορίες βιομηχανιών στον κλάδο αυτό:

Η **πρώτη κατηγορία** την οποία αποτελούν ελάχιστες και πανίσχυρες πολυεθνικές ασχολούνται εντατικά με την έρευνα και την ανάπτυξη νέων προϊόντων, δηλαδή νέων δραστικών ουσιών. Οι εταιρίες αυτές **κατοχυρώνουν** με πατέντα και «προστατεύουν» για είκοσι ολόκληρα χρόνια (Ευρώπη) κάθε «ανακάλυψη» νέου προϊόντος που κυκλοφορούν στην αγορά. Η «νέα» αυτή (προστατευόμενη) ανακάλυψη μπορεί να κυκλοφορεί με πολλά και διαφορετικά ονόματα, να διαφοροποιείται για να δημιουργεί νέα (προστατευόμενη) «ανακάλυψη», να πωλείται κατά το δοκούν σε πολλές και διαφορετικές τιμές – π.χ. στην Ελλάδα ένα συγκεκριμένο προϊόν της κατηγορίας αυτής μπορεί να πωλείται προς 35 Ευρώ και στην γειτονική Βουλγαρία ή στην Ισπανία, το ίδιο ακριβώς προϊόν, της ίδιας εταιρίας, να πωλείται προς 17 Ευρώ!

Η πρώτη αυτή κατηγορία των πολυεθνικών, οδηγήθηκε σταδιακά σε μεταξύ τους «συγχωνεύσεις» και «εξαγορές» με αποτέλεσμα, στα μέσα της πρώτης δεκαετίας του 2000, **έξη μόνο εταιρίες** να ελέγχουν το ... 75% περίπου της παγκόσμιας αγοράς φυτοφαρμακευτικών προϊόντων με πωλήσεις πολλών δισεκατομμυρίων δολαρίων!* Οι έξη αυτές εταιρίες που κυριαρχούν στην παγκόσμια αγορά είναι οι

Ευρωπαϊκές **Bayer CropScience, Syngenta, BASF** και
Αμερικανικές **Dow AgroSciences, Monsanto** και **Du Pont**.

Η **δεύτερη κατηγορία** εταιριών του κλάδου αποτελείται από πάρα πολλές βιομηχανίες που παρασκευάζουν γενόσημα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, μετά την λήξη της περιόδου «προστασίας» γνωστών προϊόντων της παγκόσμιας αγοράς, και εφ' όσον βέβαια οι κυρίαρχες πολυεθνικές δεν έχουν «ανακαλύψει»

κάποιο άλλο προϊόν που θα προσφέρει νέες λύσεις για την προστασία των καλλιεργειών. Όλα τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα της κατηγορίας αυτής κυκλοφορούν στην διεθνή αγορά με πολύ χαμηλότερες τιμές (από 25% έως 70%!) δημιουργώντας ένα στοιχειώδη ανταγωνισμό στην παγκόσμια κυριαρχία των ελάχιστων πολυεθνικών της πρώτης κατηγορίας.

Στην Ελλάδα η κατάσταση είναι ακόμα πιο δραματική: Στο παραπάνω ήδη ασφυκτικό διεθνές περιβάλλον, αθροίζεται η παροιμιώδης «ελληνική γραφειοκρατία» (σχετικό είναι το άρθρο μας 30^{ης} Μαΐου 2012 με τίτλο Ελλάδα Ωρα Μηδέν) η οποία προσθέτει τα απαραίτητα «συστατικά» ώστε τελικά η ελληνική αγορά να ελέγχεται κυριολεκτικά από ελάχιστες πολυεθνικές οι οποίες (όπως είναι φυσικό) κάνουν το συνηθισμένο πάρτι με τα ίδια χαρακτηριστικά (ω, τι σύμπτωση!) που παρουσιάζει συνήθως ένα καρτέλ πολυεθνικών κάθε κατηγορίας: Πλήρης έλεγχος της αγοράς, εξωφρενικές τιμές, εξωστρακισμός κάθε ανταγωνιστικής προσπάθειας, «απαγόρευση» παράλληλων εισαγωγών για να μην κινδυνεύουν οι αυθαίρετες τιμές που ορίζονται στο εσωτερικό μιας χώρας για τα ίδια προϊόντα, της ίδιας πολυεθνικής, έλεγχος της διανομής και πολλά, πολλά άλλα!

Βιολογικά προϊόντα:

Απαλλαγμένα από φυτοφάρμακα, συνθετικά λιπάσματα ή γενετικά τροποποιημένων οργανισμών

Παλαιότερα στην χώρα μας οι **Ενώσεις Γεωργικών Συνεταιρισμών** είχαν κυρίαρχο ρόλο στην διαμόρφωση της εμπορίας των φυτοπροστατευτικών προϊόντων συγκρατώντας τις τιμές σε προσιτά για την αγροτική παραγωγή επίπεδα. Η σταδιακή απαξίωση των Συνεταιρισμών σε ολόκληρη την Ελλάδα και οι αναγκαστικές συστάσεις των γεωπόνων σε συγκεκριμένο «κύκλο» διαθέσιμων προϊόντων (κατευθυνόμενη συνταγογράφηση) δημιούργησε το απαραίτητο έδαφος για την πλήρη κυριαρχία ελάχιστων πολυεθνικών σε 2.500 περίπου καταστήματα γεωργικών εφοδίων σε ολόκληρη την Ελλάδα.

Σήμερα, οι πολυεθνικές που κυριαρχούν στην Ελληνική αγορά, μετατρέποντας με την μέθοδο της «συνεργασίας» σε υποχρεωτικά εξαρτώμενες κάτι περισσότερο από δύο δεκάδες μικρές επιχειρήσεις που λειτουργούν στον κλάδο, καταγράφονται στον Πίνακα 1 που ακολουθεί:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΠΟΛΥΕΘΝΙΚΩΝ ΠΟΥ ΚΥΡΙΑΡΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

ΕΤΑΙΡΙΑ	ΕΤΟΣ	Κ.ΕΡΓΑΣΙΩΝ	Μικτά Κέρδη	Καθ.π.φ.κέρδη	Υποχρεώσεις
Bayer Ελλάς	2010	161.650.062	47.056.952	-9.205.618	124.995.216
Bayer Ελλάς	2011	165.694.307	57.260.610	12.139.612	62.052.432
Dow Ελλάς	2010	46.409.691	4.163.913	459.749	4.991.299
Dow Ελλάς	2011	58.861.845	8.627.510	4.045.903	11.699.749
Syngenta Hellas	2010	35.997.042	12.607.445	747.025	25.904.512
Syngenta Hellas	2011	40.842.532	12.278.936	299.839	32.459.725
BASF Ελλάς	2010	41.412.681	12.192.191	787.493	41.422.058
BASF Ελλάς	2011	40.438.586	10.493.320	-1.363.901	44.206.798

DuPont Ελλάς	2010	11.684.184	4.217.326	232.006	5.872.861
DuPont Ελλάς	2011	14.548.590	5.525.747	1.308.537	5.086.169

Πίνακας: Λεωνίδας Κουμάκης

Στην χώρα μας οι βιομηχανίες φυτοπροστατευτικών προϊόντων χρησιμοποιούν εισαγόμενες δραστικές ουσίες και τις μετατρέπουν σε τελικό φαρμακευτικό προϊόν, οι περισσότερες όμως ασχολούνται μόνο με την **εισαγωγή** και την διάθεση, καθώς η εγχώρια τυποποίηση είναι πλέον σχεδόν ανύπαρκτη!

Το **κανάλι διανομής** ακολουθεί την πορεία που ξεκινάει από τον παραγωγό του φυτοφαρμακευτικού προϊόντος ή της δραστικής ουσίας του **εξωτερικού**, στον παραγωγό ή συσκευαστή ή αντιπρόσωπο ή διανομέα του φυτοπροστατευτικού προϊόντος στην Ελλάδα, στα διάφορα γεωπονικά καταστήματα ή αγροτικούς συνεταιρισμούς ή ενώσεις τους, για να καταλήξει στον αγρότη – τελικό χρήστη.

**Από τις κινητοποιήσεις της Greenpeace και της Ομοσπονδίας
Μελισσοκομικών Συλλόγων Ελλάδας
για την απαγόρευση φυτοφαρμάκων που σκοτώνουν τις μέλισσες**

Ο έλεγχος της **Ελληνικής αγοράς** από μια χούφτα κυρίαρχων πολυεθνικών που περιλαμβάνει την «εξάρτηση» των καθαρά ελληνικών εταιριών του κλάδου, επιτυγχάνεται με αυστηρούς κανόνες που αφορούν την παραγωγή, την έγκριση και την διάθεση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων όχι βέβαια με βάση μόνο τον Κοινοτικό Κανονισμό 1107/2009 που εντάσσει την Ελλάδα στην «**Νότια Ζώνη**» (μαζί με Κύπρο, Μάλτα, Ιταλία, Γαλλία, Ισπανία, Πορτογαλία και Βουλγαρία) ώστε όταν ένα προϊόν εγκριθεί σε μια από τις χώρες της ζώνης να ισχύει σε όλες, αλλά και από την Ελληνική νομοθεσία που αφορά την διάθεση των γεωργικών φαρμάκων με την «καθιέρωση» **Συντονιστικής Εθνικής Αρχής** στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, **Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής** καθώς και «**Αρχή αξιολόγησης**» στοιχείων προκειμένου να χορηγηθεί **άδεια κυκλοφορίας** φυτοφαρμακευτικών προϊόντων (**Μπενάκιο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο**).

Το «πλαίσιο» αυτό οδηγεί σε φαινόμενα απίστευτου κάλλους: Ένα προϊόν κάποιας από τις παραπάνω πολυεθνικές στην γειτονική Βουλγαρία ή την Ισπανία πωλείται στο 35% της τιμής που πωλείται στην Ελλάδα (το ίδιο προϊόν, της ίδιας εταιρίας!). Μην σκεφτείτε όμως πως θα μπορούσαν να γίνουν «**παράλληλες εισαγωγές**» για να «πιέσουν» προς τα κάτω τις τιμές της εσωτερικής αγοράς. Αυτές τυπικά επιτρέπονται για την ενίσχυση του ανταγωνισμού και την αντιμετώπιση των συνθηκών του «κλειστού καρτέλ» ελάχιστων πολυεθνικών. Ουσιαστικά όμως, δηλαδή στην πράξη, **απαγορεύονται** δια πυρός και σιδήρου!

Αυτό επιτυγχάνεται με την κατάλληλη «φόρτιση» της ήδη αφόρητης γραφειοκρατίας ώστε οι «**άδειες εγκρίσεως κυκλοφορίας**» να καταλήγουν όνειρο θερινής νυκτός για τους «μη μυημένους». Π.χ. «**παράλληλες εισαγωγές**» μπορούν να κάνουν οι ίδιες οι πολυεθνικές αλλάζοντας ονόματα στα **ίδια προϊόντα** για να μπορούν να διαμορφώνουν όποιες τιμές επιθυμούν!

Αν όμως, παρ' όλα αυτά, κάποιος καταφέρει να ξεφύγει από την οργανωμένη «μέγγενη» της επίσημης γραφειοκρατίας, τότε σίγουρα εξουδετερώνεται με «**άλλους τρόπους**»: Δεν αρκεί ο αριθμός έγκρισης ενός προϊόντος που έχει στην συσκευασία της κάποια πολυεθνική σε μια χώρα, «**απαιτείται**» και ο αριθμός της

συγκεκριμένης παρτίδας με τον οποίο κυκλοφορεί στην χώρα από την οποία γίνεται η εισαγωγή ώστε να εντοπίζονται εύκολα τα «ίχνη» του εξαγωγέα στην αλυσίδα διανομής και να «αποκεφαλίζεται» πάραυτα για να προστατευτούν οι αυθαίρετες τιμές πώλησης οι οποίες παρουσιάζουν πολύ μεγάλες διαφορές στα ίδια ακριβώς προϊόντα, με τα ίδια ακριβώς σήματα της ίδιας πολυεθνικής σε διαφορετικές όμως χώρες!

Το «φαινόμενο» αυτό, να εμποδίζεται δηλαδή ο ελεύθερος ανταγωνισμός με «πρωτοβουλία» της ελληνικής γραφειοκρατίας ώστε να καταστεί αδύνατη η παράλληλη εισαγωγή των ιδίων προϊόντων σε φθηνότερες τιμές, δεν ισχύει μόνο στα φυτοπροστατευτικά προϊόντα. Ισχύει σε όλες σχεδόν τις κατηγορίες προϊόντων που πρωταγωνιστούν οι γιγαντιαίες πολυεθνικές: Απορρυπαντικά, αφρούς ξυρίσματος, υγρά πιάτων κ.ο.κ.ε.! Και μάλιστα με τον ίδιο τρόπο. Με τόσα πολλά (και πρακτικά ανυπέρβλητα) εμπόδια που είναι σαν η κρατική γραφειοκρατία να απαιτεί, προκειμένου να εκδώσει μια άδεια κυκλοφορίας αυτοκινήτου σε ένα οδηγό, να διατηρεί υποχρεωτικά όχι μία ρεζέρβα λάστιχου αλλά δέκα!!!

Μέσα στην Ελληνική αγορά σήμερα λειτουργούν μετρημένοι στα δάκτυλα των χεριών μας «ανασυσκευαστές» φυτοπροστατευτικών προϊόντων οι οποίοι δεν διανοούνται φυσικά να μην ακολουθήσουν τις εντολές των πολυεθνικών για τις τιμές που θα πουλάνε. Από τις καθαρά Ελληνικές επιχειρήσεις του τομέα, οι ευρύτερα γνωστές στην αγορά, εμφανίζονται στον πίνακα 2 που ακολουθεί:

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΓΝΩΣΤΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

ΕΤΑΙΡΙΑ	ΕΤΟΣ	Κ.ΕΡΓΑΣΙΩΝ	Μικτά Κέρδη	Καθ.π.φ.κέρδη	Υποχρεώσεις
ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ K&N	2010	26.117.541	7.232.450	41.259	28.208.381
ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ K&N	2011	27.114.590	7.955.146	110.728	28.291.732
ΧΕΛΛΑΦΑΡΜ*	2010	16.173.024	5.943.112	27.271	21.377.457
ΧΕΛΛΑΦΑΡΜ*	2011	16.984.077	6.291.219	-742.741	19.649.864
ΕΛΛΑΓΡΕΤ	2010	9.185.521	2.838.410	579.213	8.320.524
ΕΛΛΑΓΡΕΤ	2011	9.838.275	2.663.762	290.895	9.045.954
Παπαιοκονόμου	2010	7.059.000	1.733.423	44.173	7.509.961
Παπαιοκονόμου	2011	8.528.787	1.920.597	16.529	8.441.413

Πίνακας: Λεωνίδας Κουμάκης *Ασχολείται και με κήπο, άρδευση, διακόσμηση & κτηνιατρικά

Συμπέρασμα: Για να λειτουργήσει ελεύθερα η ελληνική αγορά και να μειωθεί η πίεση στις τιμές των αγροτικών προϊόντων, πρέπει να εξασφαλιστεί πρώτα η απελευθέρωση της από τον **θανάσιμο εναγκαλισμό** μιας χούφτας πολυεθνικών οι οποίες την ελέγχουν είτε άμεσα, είτε έμμεσα, επιβάλλοντας (κατά την γνώμη μας) υπέρογκες τιμές στα προϊόντα τους. Και το πρώτο βήμα στην κατεύθυνση αυτή, πρέπει να είναι η άμεση απαλλαγή των αδειοδοτήσεων από τους γνωστούς μηχανισμούς «εμπλοκής» στα γραφειοκρατικά γρανάζια που έχουν στηθεί στις «αρμόδιες» υπηρεσίες, με απίστευτες «εγκυκλίους», «οδηγίες», «επεξηγηματικές ερμηνείες» - ακόμα και παραπομπές σε ανύπαρκτες διατάξεις!

Όλα αυτά βέβαια το μόνο που υπηρετούν στην πράξη, είναι ο ψυχρός στραγγαλισμός οποιασδήποτε μορφής ελεύθερου ανταγωνισμού που θα επιτρέψει την τόσο αναγκαία για την αγροτική μας οικονομία μείωση τιμών των γεωργικών εφοδίων!

Οι πολιτικοί προϊστάμενοι των «μηχανισμών εμπλοκής» που λειτουργούν με υποδειγματική ακρίβεια, μπορεί και να έχουν τις καλύτερες των προθέσεων. Οι «υπηρεσιακοί» όμως «παράγοντες»;

Από το σωτήριο έτος 2005 ο (τότε) υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Αλέξανδρος Κοντός δήλωνε (27/11/2005) πως «καταβάλλεται προσπάθεια εξυγίανσης στο χώρο των φυτοφαρμάκων και τόνωσης της ανταγωνιστικότητας στην αγορά των αγροτικών εφοδίων, με σκοπό την μείωση του κόστους παραγωγής των αγροτικών προϊόντων» και ότι «παρατηρήθηκαν σημαντικές διαφορές στις τιμές πώλησης ομοειδών προϊόντων στην ελληνική αγορά, σε σύγκριση με τις αντίστοιχες τιμές των άλλων χωρών της Ε.Ε.», ότι «διαπιστώθηκαν περιπτώσεις εναρμόνισης τιμών μεταξύ των εταιριών που διαθέτουν προϊόντα στην ελληνική αγορά και οι οποίες, ήδη, διερευνώνται από την Επιτροπή Ανταγωνισμού».

Πέντε χρόνια αργότερα (9 Νοεμβρίου 2010) οι υφυπουργοί Ν. Ρόβλιας και Γιάννης Κουτσούκος ανακοίνωσαν την Αγορανομική Διάταξη 9/2010 με την οποία τα φυτοφάρμακα «τέθηκαν σε καθεστώς παρακολούθησης» όσον αφορά τις τιμές τους ενώ «απεστάλη σχετικός φάκελος στην Επιτροπή Ανταγωνισμού».

Πρόσφατα, δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης απόφαση (ΦΕΚ 649B, 21/3/2013) για την υποχρεωτική (από 1/9/2013) ηλεκτρονική καταχώρηση κάθε γεωργικού φαρμάκου που πωλείται από οποιοδήποτε κατάστημα της χώρας, προκειμένου να συγκεντρωθούν «για πρώτη φορά αξιόπιστα στατιστικά στοιχεία για τα γεωργικά φάρμακα, που θα επιτρέψουν τη χάραξη και εφαρμογή αποτελεσματικών μέτρων προς όφελος του Έλληνα παραγωγού, του καταναλωτή και του περιβάλλοντος».

Οκτώ περίπου χρόνια μετά την ανακοίνωση του υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Αλέξανδρου Κοντού, η Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού **«δεν έχει ολοκληρώσει ακόμα την έρευνα προκειμένου να ανατεθεί η υπόθεση σε εισηγητή»** σύμφωνα με σχετικές πληροφορίες που παρέχει η ίδια η Επιτροπή, διευκρινίζοντας πάντως πως η έρευνα δεν ξεκίνησε από το έτος 2005 αλλά πολύ αργότερα.

Η χρονοβόρα (στο διηνεκές;) «έρευνα» της Επιτροπής Ανταγωνισμού, οι κατά καιρούς «εξαγγελίες» όπως και η τελευταία, ότι συγκεντρώνονται στοιχεία «για την (μελλοντική) χάραξη και εφαρμογή μέτρων», η ουσιαστική παρεμπόδιση του θεσμοθετημένου ελεύθερου ανταγωνισμού στην πράξη με τις «παρεμβολές» μιας τερατώδους γραφειοκρατίας, είναι απόλυτα φυσικό να επιτρέπουν στους «μηχανισμούς» των πολυεθνικών να λειτουργούν ανενόχλητα και πολύ αποτελεσματικά για τα συμφέροντα τους.

Τα συμφέροντα όμως της αγροτικής παραγωγής, των καλλιεργητών και της Εθνικής μας οικονομίας υπάρχει κανείς που μπορεί να τα φροντίσει αποτελεσματικά; Πόσο ακόμα θα διαρκέσει η μόνιμη πλέον αναποτελεσματικότητα της εκλεγμένης πολιτικής εξουσίας; Δεν υπάρχει επιτέλους κάποιος «Υπουργός» ή κάποιος «Υφυπουργός» που να έχει την ικανότητα να αντιμετωπίσει στα ίσια τους δικούς του «υπηρεσιακούς παράγοντες»;

Λεωνίδας Κουμάκης**
3 Μαΐου 2013
lk@kbanalysis.com

*Δημοσιευμένη Διπλωματική Εργασία Ε. Βελλή (Φεβρουάριος 2013) – Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Διοίκηση Επιχειρήσεων, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών.